

TĂNG CƯỜNG CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG BỆNH CHO ĐÀN GIA SÚC GIA CẦM TRONG THỜI ĐIỂM CHUYỂN GIAO MÙA

Hiện nay thời tiết khí hậu có diễn biến rất phức tạp, môi trường chăn nuôi ô nhiễm nặng nên dịch bệnh trên đàn gia súc gia cầm rất dễ phát sinh. Đặc biệt ở thời điểm chuyển giao mùa như tại thời điểm này, thời tiết hay có biến đổi thất thường, ngày nắng nóng, đêm gió lạnh kéo theo mưa phùn. Với thời tiết khí hậu như vậy sẽ làm con vật không thích nghi kịp nên bị nhiễm bệnh. Mặt khác những ngày này hay có mưa phùn nên ẩm độ cao mầm bệnh trong môi trường sẽ phát triển mạnh.

Giai đoạn chuyển từ mùa xuân sang mùa hè ban ngày có thể nắng nóng song đến đêm, nhất là về sáng sớm trời vẫn có thể trở rét, gió lạnh. Người chăn nuôi chưa kịp che chắn chuồng trại hoặc không chủ động phòng bệnh làm cho con vật nhiễm bệnh. Đối với trâu bò một số bệnh hay nhiễm tại thời điểm này như bệnh Tụ huyết trùng, viêm phổi ở bê nghé non, bệnh lở mồm long móng, bệnh cảm lạnh. Với đàn bò sữa có thể mắc thêm các bệnh về sinh sản như viêm vú, viêm tử cung âm đạo, bệnh chậm sinh.... Trên đàn lợn có thể mắc một số bệnh như bệnh tai xanh, lở mồm long móng, đặc biệt hay mắc bệnh truyền nhiễm như 04 bệnh đỏ (Tụ huyết trùng, dịch tả, phó thương hàn, đóng máu). Ở lợn con hay mắc hội chứng tiêu chảy, viêm phổi, Ecoli ... Với gia cầm một số bệnh hay gặp như bệnh Gumboro, Newcastle, bệnh cúm, hội chứng tiêu chảy. Ở thời điểm chuyển giao mùa cũng là thời điểm bệnh xảy ra nếu không có biện pháp can thiệp kịp thời cũng rất dễ phát sinh thành dịch do mầm bệnh (vi khuẩn, virus) có điều kiện thuận lợi để sinh sôi nảy nở, phát tán nhanh qua không khí, qua gió, qua thức ăn nước uống, vật dụng chuồng nuôi.

Để chủ động phòng bệnh, người chăn nuôi áp dụng một số biện pháp sau:

- Đảm bảo tiêm phòng đầy đủ theo hướng dẫn của ngành thú y. Một số vắc xin cần tiêm ngay, đảm bảo định kỳ là: Đối với trâu bò tiêm phòng bệnh Tụ huyết trùng, lở mồm long móng. Với lợn đảm bảo tiêm phòng 04 bệnh đỏ, bệnh tai xanh, lở mồm long móng. Với lợn nái tiêm thêm vắc xin leptospira, suyễn lon, lợn con tiêm Ecoli. Với đàn gia cầm đảm bảo tiêm đầy đủ vắc xin Newcastle, gumboro, cúm gia cầm.

- Chú ý vệ sinh chuồng trại, có thể nói đây là biện pháp tuy đơn giản nhưng thực tế người chăn nuôi chưa chú trọng và thật sự quan tâm. Biện pháp

này có tác dụng rất quan trọng nhằm loại trừ và hạn chế mầm bệnh sinh trưởng và phát triển. Hai công đoạn cần làm trong vệ sinh chuồng trại là vệ sinh cơ giới và phun thuốc sát trùng. Vệ sinh cơ giới là quét dọn rửa chuồng, khơi thông cống rãnh không để ứ nước đọng, lưu ý khi khâu này cần được làm hàng ngày. Sau khi vệ sinh cơ giới xong phun thuốc sát trùng, một số loại thuốc sát trùng có hiệu quả cao, an toàn như Vikol, Halamit, Biocid, Haniodil. Việc phun phòng tốt nhất là phun định kỳ, diện tích phun rộng cả khu vực chuồng nuôi và khu vực xung quanh. Đối với các trang trại cần thực hiện tốt việc dùng các hố sát trùng và rắc vôi bột ngoài khu vực chuồng nuôi. Đối với các hộ còn nuôi ở trong gia đình cần lưu ý hệ thống thoát nước thải ra ngoài khu dân cư, tốt nhất cần có hệ thống bioga để bảo vệ môi trường chăn nuôi cũng như môi trường công cộng.

Hiện nay có một số sản phẩm khử mùi hôi trong chuồng có tác dụng rất tốt để xử lý chuồng trại như sản phẩm FarmClean, sử dụng 50g/10m², nếu là hố ủ thì sử dụng 50g/m³, cách sử dụng là trực tiếp rắc trên nền chuồng hoặc trực tiếp vào hố ủ.

- Khi thời tiết có thay đổi cần chú ý che chắn chuồng trại, tránh gió lùa, nhất là những ngày có gió mùa đông bắc. Những ngày mưa phùn ẩm độ cao cần giữ ấm cho con vật, nhất là đối với gia súc gia cầm non. Với bê nghé non cho đi chăn thả muộn, cho về sớm.

- Đảm bảo dinh dưỡng đủ chất và đủ lượng, khi thực hiện tốt sẽ nâng cao sức đề kháng cho con vật. Với trâu bò, nhất là bò sữa cần cân đối lượng thức ăn tinh và thức ăn thô xanh. Chú ý ủ thức ăn xanh hoặc ủ rơm với ure để dự trữ thức ăn mùa đông cho bò, mặt khác khi trâu bò ăn thức ăn ủ chua còn có tác dụng kích thích cho con vật ngon miệng ăn tốt hơn.

- Bổ sung các loại khoáng chất, vitamin để giúp cho con vật nâng cao sức đề kháng, ngăn chặn mầm bệnh. Đối với lợn và gia cầm có thể bổ sung vào thức ăn, nước uống một số vitamin, khoáng chất, chất điện giải cho con vật ăn trực tiếp.

- Đảm bảo đủ nước uống cho con vật, nước uống bổ sung một lượng muối nhất định, cần cho uống nước sạch, ngày nhiệt độ xuống thấp, trời lạnh cần cho con vật uống nước ấm.

- Định kỳ thăm khám cho con vật, khi phát hiện con vật không bình thường (bỏ ăn, sốt, ho, thở nhanh, tiếng thở khò khè, con vật đi đứng không bình thường, thích nằm ..) cần tách nuôi nhốt riêng để theo dõi, kiểm tra, giữ ấm cho con vật nếu không thấy tiến triển tốt cần báo ngay cho cán bộ thú y để

có biện pháp phòng trị bệnh tích cực.

- Với gia súc gia cầm có nhu cầu vận chuyển từ nơi này sang nơi khác cần chú ý đảm bảo các quy trình vận chuyển, thực hiện nghiêm kiểm dịch vận chuyển để đảm bảo an toàn dịch bệnh. Khi mới nhập đàn trong thời điểm này với trâu bò ngoài việc tiêm phòng các vắc xin thông thường cần tiêm phòng thuốc phòng ký sinh trùng đường máu. Tăng cường thực hiện công tác kiểm soát giết mổ, nhất là ở các chợ kinh doanh động vật và sản phẩm động vật.

Người chăn nuôi chủ động thực hiện tốt các biện pháp phòng bệnh trên sẽ đảm bảo sức khỏe cho đàn gia súc gia cầm nhất là trong giai đoạn chuyển giao mùa như hiện nay.

Nguyễn Ngọc

Son - Trung tâm Phát triển chăn nuôi Hà Nội